

Klimat- och näringslivsdepartementet

Bergslagen Metals AB
c/o Johan Morin
GeoVista AB
johan.morin@geovista.se

Överklagande av Länsstyrelsen i Västernorrlands läns beslut att bilda naturreservatet Styggberget, Ånge kommun

Regeringens beslut

Regeringen ändrar det överklagade beslutet på så sätt att följande undantag från föreskrifterna för naturreservatet införs.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för undersökningsarbete enligt gällande minerallagstiftning. Inom ett område motsvarande det som omfattas av gällande undersökningstillstånd benämnt Sågtjärn nr 101, ska föreskrifterna inte heller utgöra hinder för en tillståndshavare att bedriva mineralutvinning och tillhörande verksamheter.

Regeringen avslår överklagandet i övrigt.

Länsstyrelsen ska kungöra regeringens beslut på samma sätt som det överklagade beslutet kungjordes enligt 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Ärendet

Länsstyrelsen i Västernorrlands län beslutade den 27 november 2024 i ärende 511-589-2021 att med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken bilda naturreservatet Styggberget. Beslutet finns i *bilagan*.

Bergslagen Metals AB (bolaget) överklagar beslutet och yrkar i första hand att beslutet ska upphävas. I andra hand yrkar bolaget att reservatsbeslutet ska ändras så att det införs ett undantag som innebär att undersökningar och utvinning avseende mineral enligt minerallagen med tillhörande åtgärder tillåts inom naturreservatet.

Bolaget anför i huvudsak följande.

Beslutet ska i första hand upphävas eftersom det är felaktigt. Delar av bolagets undersökningstillstånd Sågtjärn nr 101 ligger inom det bildade naturreservatet. Beslutet strider mot de målsättningar om ökad utvinning som EU har satt upp för de mineral som förekommer i området och mot 3 kap. 7 § miljöbalken. Beslutet bygger också på en felaktig bedömning av länsstyrelsen om att det saknas skäl för genomförandet av en konsekvensutredning av naturreservatet. Bildandet av naturreservatet är inte proportionerligt.

För det fall reservatsbeslutet inte upphävs ska det i vart fall vara förenat med ett undantag som innebär att undersökningar och utvinning av mineral enligt minerallagen (1991:45), med tillhörande terrängkörning, blir fortsatt tillåtet inom naturreservatet. Eftersom mineraliseringarna i aktuellt område är ytnära och disseminerade, behövs ett undantag för mineralutvinning som möjliggör dagbrottsverksamhet inom reservatsområdet.

Skälen för regeringens beslut

Ett område får med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat. I beslut om att bilda naturreservat ska enligt 7 kap. 5 § miljöbalken skälen för beslutet och de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet anges.

Av 7 kap. 25 § miljöbalken framgår att en inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelser om naturreservat inte får gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Enligt 3 kap. 7 § miljöbalken ska mark- och vattenområden som innehåller värdefulla ämnen eller material så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra utvinningen av dessa.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2024/1252 av den 11 april 2024 om inrättande av en ram för säkerställande av trygg och hållbar försörjning av kritiska råmaterial (Critical Raw Materials Act, CRMA), som trädde i kraft den 23 maj 2024, ställs krav på ökad kartläggning och utvinning av kritiska och strategiska råvaror i medlemsstaterna. Syftet är att minska sårbarheten och öka försörjningsberedskapen i Sverige och EU.

Regeringen konstaterar inledningsvis att bolagets undersökningstillstånd som berörs av naturreservatet Styggberget omfattar sådana råmaterial som finns upptagna på EU:s lista över kritiska och strategiska råmaterial och att de därmed omfattas av CRMA.

Regeringen konstaterar vidare att det aktuella området hyser höga naturvärden. Området utgörs av en moränrygg och ingår i ett av Sveriges största sammanhängande områden med äldre skogar. Skogarna utgörs av starkt brandpräglad, talldominerad barrnaturskog med artrik brandinsektsfauna. Många rödlistade insektsarter i området är knutna till död ved och äldre naturskogsartade skogar.

Regeringen anser att det finns skäl att inrätta ett naturreservat med den omfattning som länsstyrelsen beslutat. Vid en avvägning mellan intresset av att bevara värdefull naturmiljö och intresset av att kunna ta vara på eventuella samhällsviktiga mineraler finner regeringen att det finns skäl att införa undantag för att tillförsäkra att undersökningar enligt minerallagstiftningen kan ske inom hela naturreservatet. Det finns vidare skäl att införa undantag som möjliggör eventuell mineralutvinning inom det område som nu omfattas av undersökningstillståndet Sågtjärn nr 101.

Regeringen konstaterar att länsstyrelsens beslut inte hindrar innehavaren av undersökningstillståndet att framföra motorfordon i terrängen i enlighet med 1 § andra stycket 7 terrängkörningsförordningen (1978:594). Mot denna bakgrund saknas det skäl att införa ytterligare undantag som möjliggör framförande av motordrivet fordon i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning.

Vad bolaget anför om genomförande av konsekvensutredning och i övrigt motiverar inte någon annan bedömning. Överklagandet bör därför avslås i övrigt.

På regeringens vägnar

Romina Pourmokhtari

Angelica Ländin

Kopia till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/RUL och SMF
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Naturvårdsverket
Ånge kommun